

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ρυθμίσεις θεμάτων Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση Νοσχ, όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, αποτελείται από τέσσερα Κεφάλαια.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 1 έως 5) τροποποιούνται διατάξεις του ν. 1730/1987 «Ελληνική Ραδιοφωνία – Τηλεόραση Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ – Α.Ε.)» που αφορούν τα όργανα διοίκησης της ΕΡΤ – Α.Ε.. Ειδικότερα, το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας ορίζεται ενδεκαμελές με πενταετή θητεία, αίρεται η σύμπτωση των ιδιοτήτων προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου στο ίδιο πρόσωπο, προβλέπονται ειδικά προσόντα για την κατάληψη της θέσης του διευθύνοντος συμβούλου και καθορίζονται ασυμβίβαστες ιδιότητες για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου (άρθρο 1). Επίσης, επανακαθορίζονται τόσο οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου (άρθρο 2) όσο και η σύνθεση της γενικής συνέλευσης μετόχων της ΕΡΤ – Α.Ε. (άρθρο 3), προβλέπεται η σύμπραξη του Υπουργού Οικονομικών στις Κ.Υ.Α. για τον καθορισμό των όρων παροχής υπηρεσιών και της αμοιβής του διευθύνοντος συμβούλου και των γενικών διευθυντών της εταιρείας καθώς και για τον καθορισμό των αμοιβών και αποζημιώσεων των μελών του διοικητικού συμβουλίου (άρθρο 4), και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τον διορισμό του πρώτου, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διοικητικού συμβουλίου (με θητεία μέχρι την 30.6.2012). Ο διορισμός θα λάβει χώρα χωρίς προηγούμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος (άρθρο 5).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ (άρθρα 6 έως 9) τροποποιούνται διατάξεις του ν. 3270/2004 «Αρμοδιότητες του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και θέματα τουρισμού» που αφορούν τα όργανα διοίκησης του Ε.Ο.Τ.. Συγκεκριμένως, προβλέπεται θέση αντιπροέδρου και γενικού γραμματέα στο διοικητικό συμβούλιο του Ε.Ο.Τ., καθορίζονται προσόντα τόσο

για τις θέσεις αυτές όσο και για τη θέση του προέδρου, και ρυθμίζονται ζητήματα μεταβίβασης αρμοδιοτήτων (άρθρο 6). Περαιτέρω, επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες του προέδρου (άρθρο 7) καθώς και του γενικού γραμματέα του Ε.Ο.Τ. (άρθρο 8), και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τον διορισμό του πρώτου, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διοικητικού συμβουλίου (με θητεία μέχρι την 30.12.2012) (άρθρο 9).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 10 έως 12) ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού. Ειδικότερα, ορίζεται η καταβολή δαπανών που έχουν αναληφθεί από το Εθνικό Συμβούλιο Καταπολέμησης του Ντόπινγκ μετά από αιτιολογημένη απόφασή του (άρθρο 10), και παρατείνεται μέχρι 31.12.2010 η ισχύς της παρ. 13 του άρθρου 18 του ν. 3708/2008, συμφώνως προς την οποία το προσωπικό που υπηρετεί με διάθεση ή απόσπαση στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού συνεχίζει να προσφέρει τις υπηρεσίες του στη Γραμματεία αυτή «λόγω επειγουσών και αυξημένων υποχρεώσεων που προκύπτουν από την ανάληψη διεθνών αθλητικών διοργανώσεων και συνεδρίων» (άρθρο 11). Επίσης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι ενεργοί αθλητές, που έχουν – κατ' άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 3912/2009 – διορισθεί στο Δημόσιο, μπορούν να συνεχίσουν την αγωνιστική τους δραστηριότητα (άρθρο 12).

Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 13 έως 25) περιλαμβάνει διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού. Μεταξύ άλλων, η Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης μετονομάζεται σε Γενική Γραμματεία Πολιτιστικής και Τουριστικής Υποδομής και παρέχεται ευρεία εξουσιοδότηση προς έκδοση π.δ. για τη ρύθμιση όλων των ζητημάτων που αφορούν τις αρμοδιότητες, την οργάνωση, τη λειτουργία, το προσωπικό και τον προϋπολογισμό της. Μετονομάζεται, επίσης, η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων για τον προγραμματισμό, τη μελέτη και κατασκευή αθλητικών και λοιπών έργων σε Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων και Εγκαταστάσεων Πολιτιστικής και Τουριστικής Ανάπτυξης και ορίζεται το αντικείμενό της (άρθρο 13). Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα καταβολής δεδουλευμένων αποδοχών σε συμβασιούχους που έχουν εργασθεί σε φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού βάσει προσωρινών διαταγών ή αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων επί αιτήσεων λήψης ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 14), παρέχεται αναδρομική ισχύς στη διάταξη του άρθρου 77 παρ. 2 εδ. τελευταίο του ν. 3746/2009 περί επέκτασης της καταβολής της Πρόσθετης Ειδικής Αποζημίωσης σε ορισμένες κατηγορίες υπαλλήλων φορέων του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού (άρθρο 17), ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη χρήση ολυμπιακών ακινήτων (άρθρο 19) και τη διαχείριση τουριστικών ακινήτων (άρθρο 20), και ορίζεται ότι το σύνολο των μετοχών της εταιρείας «Ολυμπιακά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρεία», οι οποίες ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο, περιέρχεται στην εταιρεία «Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Ανώνυ-

μη Εταιρεία» (άρθρο 21). Τέλος, ορίζεται ότι από τη δημοσίευση του παρόντος λήγει αυτοδικαίως η θητεία των Διευθυντών ορισμένων φορέων του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και των μελών της Εφορείας της Όπερας Θεσσαλονίκης (άρθρο 22), και θεσπίζεται υποχρέωση του Δημοσίου, αναδρομικώς από 28.6.2010 και μέχρι 30.9.2010, να καταβάλλει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, το ποσό των πενήντα ευρώ ανά ημέρα (με μέγιστο όριο τις δύο ημέρες) σε όσους τουρίστες δεν αναχώρησαν από την Ελλάδα με προγραμματισμένα μέσα μεταφοράς, εξαιτίας απεργιών ή φυσικών καταστροφών που συνιστούν ανωτέρα βία (άρθρο 23).

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων του Νοχ

1. Επί του άρθρου 5 παρ. 2

Με την παρ. 2 του άρθρου 5 ορίζεται ότι «Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΡΤ ΑΕ, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού, κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι ισχύουσες διατάξεις περί ΕΡΤ ΑΕ. Στο πλαίσιο της κωδικοποίησης αυτής παραλείπονται διατάξεις που δεν ισχύουν και αναριθμούνται και ενοποιούνται οι ισχύουσες διατάξεις».

Η κωδικοποίηση, δηλαδή η ταξινόμηση, με μεθοδική κατάταξη της ύλης, ισχυόντων συγγενών κανόνων δικαίου – και ο διαχωρισμός τους από τους μη ισχύοντες – υπό ενιαία μορφή μπορεί να νοηθεί είτε ως νομοθετική κωδικοποίηση (που ενσωματώνεται σε ειδικό τυπικό νόμο, ο οποίος είναι δυνατόν να ψηφισθεί και με τη διαδικασία του άρθρου 76 παρ. 7 του Συντάγματος), είτε ως διοικητική κωδικοποίηση (που εκδίδεται με ειδική διοικητική πράξη, κατόπιν εξουσιοδότησης τυπικού νόμου) (βλ. Π. Παραρά, Σύνταγμα 1975 – Corpus, II, Αθήνα – Κομοτηνή, 1985, σελ. 454 επ.). Περαιτέρω, στην περίπτωση κατά την οποία καταρτίζεται κωδικοποίηση χωρίς τις ανωτέρω προϋποθέσεις, η κωδικοποίηση αυτή αποβλέπει σε μόνη την ευχερή χρήση των κειμένων, απαλλαγμένων από τις μη ισχύουσες πλέον διατάξεις. Για τον λόγο αυτό, τυχόν παράλειψη από το κωδικοποιητικό κείμενο διάταξης η οποία ισχύει, δεν παραβιάζει την ισχύ της διάταξης αυτής. Και τούτο διότι κρίση περί ισχύος ή μη ισχύος διατάξεων αποτελεί αυθεντική ερμηνεία, που γίνεται με νόμο (βλ. Γ. Αγγελίδη, Η ψήφισις Κωδίκων κατά το Σύνταγμα, [Μονογραφία], Αθήναι, 1961, σελ. 10 επ.).

Εν προκειμένω, επειδή η ΕΡΤ – ΑΕ αποτελεί, κατ' άρθρο 1 του ν. 1730/1987, ν.π.ι.δ. που λειτουργεί υπό τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και, ειδικότερα, ως δημόσια επιχείρηση, απόφαση του διοικητικού της συμβουλίου μπορεί να συνιστά κανονιστική πράξη μόνο κατ' εξαίρεση (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Αθήνα – Κομοτηνή, 12η έκδ., 2007, σελ. 389) και, βεβαίως, δεν μπορεί να επιλύει αρμοδίως το ζήτημα της ισχύος ή μη ισχύος διατάξεων κωδικοποιούμενων νόμων. Δεδομένου, όμως, ότι η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΡΤ – ΑΕ περί κωδικοποίη-

σης εγκρίνεται από τον Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού, επισημαίνεται ότι η πράξη που υπόκειται σε έγκριση έχει εκτελεστό χαρακτήρα από την έγκρισή της και ενσωματώνεται στη ρητή εγκριτική πράξη, το δε όργανο που έχει την αρμοδιότητα έγκρισης μπορεί είτε να εγκρίνει είτε να μην εγκρίνει την πράξη, δεν μπορεί όμως να την τροποποιήσει (βλ. ΣτΕ, 3053/2009, ΣτΕ 3694/1987, ΣτΕ 2898/1983, ΣτΕ 1767/1962). Προς αποφυγή, πάντως, δημιουργίας προβληματισμού, αφ' ενός, επί της φύσης των άνω πράξεων της ΕΡΤ – ΑΕ, και αφ' ετέρου, επί της ευχέρειας επέμβασης στο κωδικοποιημένο κείμενο εκ μέρους του εγκρίνοντος Υπουργού, η εν λόγω κωδικοποίηση θα μπορούσε να λάβει χώρα με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, κατόπιν σχετικής εισήγησης του διοικητικού συμβουλίου της ΕΡΤ – ΑΕ.

2. Επί του άρθρου 14

Με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 1 ορίζεται ότι καταβάλλονται στους εργαζομένους σε αρχαιολογικούς χώρους και φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού ή Τουρισμού οι αποδοχές που αντιστοιχούν στον χρόνο απασχόλησής τους, με βάση δικαστικές αποφάσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας, μετά τη λήξη της σύμβασής τους και «μετά την 1.1.2008». Δεδομένου ότι, συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση (σελ. 1) που συνοδεύει το Νσχ, οι οικονομικές εκκρεμότητες προς εργαζομένους του Υπουργείου «δημιουργήθηκαν μετά την κατάργηση του ειδικού λογαριασμού», ο δε ειδικός λογαριασμός καταργήθηκε την 25.11.2008 δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του ν. 3697/2008 (ΦΕΚ Α' 194/ 25.9.2008), ερωτάται εάν η χρονική αφετηρία που θέτει κατά τα ως άνω η εν λόγω διάταξη του Νσχ είναι πράγματι η 1.1.2008.

Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι η συναφής ρύθμιση της παρ. 3 του άρθρου 14 θέτει, σε αντίθεση με την παρ. 1, χρονικό όριο στο πεδίο εφαρμογής της, «μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος».

3. Επί του άρθρου 15

Προφανώς εκ παραδρομής έχει τεθεί η ημερομηνία «31.6.2011», αντί της ορθής «30.6.2011».

4. Επί του άρθρου 20 εδάφιο πρώτο

Συμφώνως προς τη διάταξη αυτή, «Μεταβιβάζονται κατά κυριότητα στον ΕΟΤ τα ακίνητα που βρίσκονται [...], όπως αυτά απεικονίζονται [...]». Επισημαίνεται, εν προκειμένω, ότι θα έχρηζε, ενδεχομένως, διευκρίνισης, το σημαντικό ιδιοκτησιακό καθεστώς των εν λόγω ακινήτων.

5. Επί του άρθρου 21

Συμφώνως προς τις διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 1 και 2, η «Εταιρεία

Τουριστικής Ανάπτυξης Ανώνυμη Εταιρεία» και η εταιρεία «Ολυμπιακά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρεία» συνδέονται μεταξύ τους με σχέση μητρικής επιχείρησης προς θυγατρική, διότι η «Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Ανώνυμη Εταιρεία» αναλαμβάνει το σύνολο των μετοχών της εταιρείας «Ολυμπιακά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρεία» και ασκεί, ως μοναδική μέτοχός της, τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης.

Με το άρθρο 12 παρ. 1 του ν. 2636/1998 συνεστήθη η εταιρεία «Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης Ακινήτων ΕΟΤ», η οποία μετονομάστηκε σε «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρεία» με το άρθρο 9 παρ. 4 του ν. 2837/2000 και η οποία, εν συνεχεία, μετονομάστηκε σε «Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Ανώνυμη Εταιρεία» με το άρθρο 2 του ν. 3270/2004. Συμφώνως προς το άρθρο 9 παρ. 4 εδάφιο τελευταίο του ν. 2837/2000, «η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην εταιρεία δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι κατώτερη από το 51% του μετοχικού κεφαλαίου». Το Ελληνικό Δημόσιο μπορεί, όμως, να απολέσει την απόλυτη πλειοψηφία των μετοχών της εταιρείας, δια του περιορισμού του ποσοστού συμμετοχής του σε 34% του μετοχικού κεφαλαίου, «Σε περίπτωση εισαγωγής των μετοχών της εταιρείας προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή σε οποιοδήποτε διεθνές αναγνωρισμένο Χρηματιστήριο Αξιών» (άρθρο 9 παρ. 4 εδάφιο δεύτερο του ν. 2837/2000, όπως τροποποιήθηκε το άρθρο 39 παρ. 4 του ν. 3105/2003), και, επομένως, υπό προϋποθέσεις επιτρέπεται ο έλεγχος της εταιρείας από ιδιώτες (βλ. ΣτΕ Ολ 891/2008).

6. Επί του άρθρου 22

Συμφώνως προς τις διατάξεις του άρθρου 22 λήγει «αυτοδικαίως και αζημίως για το Δημόσιο η θητεία του Διευθυντή του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, των μελών της Εφορείας της Όπερας Θεσσαλονίκης και του Καλλιτεχνικού Διευθυντή αυτής, καθώς και του Διευθυντή του Ταμείου Διαχείρισης Πιστώσεων για την Εκτέλεση Αρχαιολογικών Έργων».

Συναφώς έχει κριθεί (ΔΕφΑθ 1300/2007 και 1302/2007) ότι οι νομοθετικές διατάξεις που προβλέπουν την αυτοδίκαιη παύση της θητείας προϊσταμένων οργανικών μονάδων δεν παραβιάζουν «[...] το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος [...], δεν είναι αντίθετες με τη γενική αρχή της ισότητας [...], με βάση το άρθρο 164 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας [...]. Επίσης, [...] δεν αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 22 παρ. 1 του Συντάγματος [...] δεδομένου ότι, από την παραπάνω συνταγματική διάταξη, δεν απαγορεύεται στον κοινό νομοθέτη [...] να ορίζει την άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου διεύθυνσης ως ανακλητή περιορισμένης χρονικής διάρκειας ανάθεση καθηκόντων [...]. Επίσης, δεν είναι αντίθετες με τις διατάξεις του άρθρου 1 του πρόσθετου πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου [...]».

Περαιτέρω, το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει κρίνει ότι «δεν [...] καθίσταται συνταγματικώς μη ανεκτή, ως αντικείμενη στις αρχές της διαφάνειας, της αμεροληψίας και της συνέχειας της διοικητικής δράσεως, η πρόωρη λήξη με νόμο της θητείας δημοσίων λειτουργών ή υπαλλήλων που δεν απολαύουν της μονιμότητας, κατά το άρθρο 103 παρ. 5 του Συντάγματος [...]» (ΣτΕ Ολομ 1849/2008).

7. Επί του άρθρου 23

Με το άρθρο 23 θεσπίζεται υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου, αναδρομικώς από 28.6.2010 και μέχρι 30.9.2010, να καταβάλλει (στο μέτρο που δεν καλύπτεται από άλλο υπόχρεο) το ποσό των πενήντα ευρώ ανά ημέρα αδυναμίας αναχώρησης (με μέγιστο όριο τις δύο ημέρες) σε κάθε ευρισκόμενο στην Ελλάδα τουρίστα, διαμένοντα μονίμως στην αλλοδαπή, ο οποίος δεν αναχώρησε από την Ελλάδα με τα προγραμματισμένα μέσα μεταφοράς, εξαιτίας απεργιών ή φυσικών καταστροφών που συνιστούν ανωτέρα βία. Με Κ.Υ.Α. θα εξειδικευθούν οι λεπτομέρειες για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων αυτών και με όμοια απόφαση μπορεί να παρατείνεται ο χρόνος εφαρμογής της διάταξης. Εν προκειμένω, θα μπορούσε να δημιουργηθεί προβληματισμός σχετικώς με το ότι η ως άνω ρύθμιση οδηγεί σε οικονομική επιβάρυνση του Ελληνικού Δημοσίου ως συνέπεια πράξεων που ανήκουν στη σφαίρα της ιδιωτικής δράσης και μάλιστα ιδιωτικής δράσης (άσκηση του δικαιώματος της απεργίας).

Αθήνα, 6.9.2010

Η εισηγήτρια
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Β΄
Τμήματος Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

